

DESZKASZÁLKÁK

A Miskolc-Tetemvári Református Egyházközség
gyülekezeti lapja - 2017. december

Cikkeket, beszámolókat a deszkaszalkak@gmail.com címre várunk
www.deszkatemplom.tirek.hu tel.: 46/506-613

Lelkészi hivatal: 3525 Miskolc, Palóczy u. 21.
hivatali idő: hétfő, péntek 9-12 óra, kedd 14-17óra, csütörtök 15-18 óra

„Szólj Uram, mert hallja a te szolgád!”

A bűn által megterhelt világunkban sokféle szükségállapot létezik. Ezek a szükségállapotok döntő módon meghatározzák mindennapjainkat, gondolkodásunkat, döntéseinket, kapcsolatainkat, hitéletünket. Alapvetően a szükségégek betöltése ösztönzőleg hat emberi életünkre, szorgalmunkra, tevékeny életre sarkallnak bennünket. Mennyit tudunk fáradozni egyéni és családi életminőségünkért, a mindennapi kenyérért, ruháért, otthonért a megélhetésért.

A 300. dicséretünk bölcsen nevezi nevén emberi életünk legnagyobb mozgatórugóját, mint hiányállapotot, a félelmet: „*Lelkem drága Jézusa hozzád hajt a félelem.*” S ezzel megértjük, hogy

az emberi életnek nem csupán a testi szükségletek betöltéséért kell fáradoznia, hanem vannak olyan lelki szükségletek, amelyről Ámós próféta 8:11–12 verseiben így ír: „*Jön majd olyan idő, így szól én Uram az Úr - , amikor éhséget bocsájtok a földre. Nem kenyérré fognak éhezni, és nem vízre fognak szomjazni, hanem az Úr igéjének hallgatására. Támolyognak majd tengertől tengerig és északtól keletig. Bolyonganak, és keresik az Úr igéjét, de nem találják.*” A testi szükségletek betöltéséért élő ember előbb, vagy utóbb eltöl-

tekezett, eltelt emberré válik, ellustul, lelassul, elkényelmesedik, elmarad, már nem keresi az igazi élő forrást, úgy gondolja anélkül is menni fog, magától, a „bővölköző” élet.

A Reformáció 500. évfordulója alkalmával választ kell adnunk a feltámadott Krisztus tanítványait eszméltető kérdésre: Van-e valami ennivalótok? Bővölköző életemek van-e, az Isten országának javaiban? Van-e lelki kenyerek, amellyel tudtok táplálkozni és másokat táplálni? Szükségeitek van-e

„VÁLASZT KELL ADNUNK
A FELTÁMADOTT
KRISZTUS KÉRDÉSRE:
VAN-E VALAMI ENNIVALÓTOK?
BŐVÖLKÖDŐ ÉLETEK VAN-E,
AZ ISTEN ORSZÁGÁNAK
JAVAIBAN? VAN-E LELKI
KENYERETEK, AMELLYEL
TUDTOK TÁPLÁLKOZNI
ÉS MÁSOkat TÁPLÁLNI?”

még az Isten mennyből alászálló kenyerére, éhezitek-e, szomjaztatok-e? Van-e élő Ige a szívetekben és az ajkaitokon? Mert Isten Igéje élő és ható, újjáteremtő és tápláló valóság.

Istennek ezen éslő és ható igéje szólalt meg a rendezetlen világban, a teremzés alkalmával. Isten egyetlen szava: „*legyen világosság*”, elég volt, hogy mire Isten teremtő szózata elhangzott, létre is jött Isten világossága. A kapernaumi százados felismerte Jézus Krisztusban ezt a teremtő, gyógyító hatalmat, hogy elég egyetlen egy szót kimondania Isteni cselekvő szavának erejével, hogy szolgálja, aki halálán volt, meggyógyuljon. A negyed napja sírban fekvő Lázárnak, akinek a teste már bomlásnak indult, elegendő volt Jézus életre hívó szózata: Lázár jöjj ki! S Lázárt Jézus szavának ereje előhozta a halál pusztító kötelékei

közül. Isten beszédének, cselekvő szavának erejét tapasztalhatták mindazok, akiknek hit által bűneit megbocsájtotta, betegségeiket meggyógyította, a viharos tengert lecsendesítette, a kevésnek látszó kenyereket és halakat szavának erejével és lelke hatalmával elegendővé tette, sőt 12 teli kosárral meg is maradt. Akik csak a földi kenyereket keresték Jézusnál, figyelmeztette őket: ne veszendő eledelért fáradozzatok csupán, hanem örök életre megmaradó eledelért. Péter apostol figyelmeztet mindnyájunkat az *IPéter 1: 21–22* – ben: „*Minden test olyan, mint a fű, és minden dicsősége, mint a mező virága: megszárad a fű, és virága elhull, de az Úr beszéde megmarad örökké.*”

Mégis, amikor a megalégtelt eltelt nép már ellustul, már nem keresi az örök élet forrását szomjas és éhező lelkével, mert önmagából, kiválasztottságából, önigazságából, vallásos gyakorlataiból táplálkozik: Isten elhallgat. Van ige, csak nem szólít meg. Felolvashatják, még hirdethetik is, csak elvétetett a szomjoltó, lelki éhséget csillapító ereje. Mert a nép ráunt az Isten élő és ható beszédére. Természetesnek, magától értetődőnek vették, hogy szól az Úr. Isten választott népe Mózesen, Józsuén és a bírákon keresztül gazdag kijelentésben részesült: „Így szól az Úr”. Meg lehet unni Isten tápláló jelenlétét, mint a pusztában, amikor Isten népe ráunt a mannára és a fűjekre. Kedves Testvérek! Nekünk beszélő Istenünk van. Ha nem kell, ritkaság lesz kijelentése. Ritkaság, s ami ritka annak nagyobb is az értéke, mint Éli és Sámuel

el korában, amikor ritkaság volt az Úr élő igéje, kijelentése. Éli főpap és fiai nem Isten igéjével töltekeztek be, nem Isten útján jártak, ezért eltévledtek az Ige által kijelölt úttól. Isten figyelmeztette Élit, de Isten eszméltető Igéjét főpap létére nem vette komolyan. Kr. e. 1000–ben járunk a silói szentélyben, ahol csendben pihent a szövetség ládája. Amíg egy éjjelen Isten nevéen szólítja Sámuel, hangzik Isten élő megszólító szava a silói szentélyben, Isten igéje egy alvó főpapot talál, és egy álomból fölébredt ifjút, Sámuel, aki meghallja Isten megszólító hangját. Sok fájdalmas dologról szól ez az ikerész:

- 1.) A korabeli kultuszi rendszer az Isten élő igéjének kijelentése és annak való engedelmesség nélkül működött.
 - 2.) Éli főpap és a fiai a bűn mély álmában aludva szolgáltak a kultuszi rendszerben, Isten figyelmeztető igéjének jelenlétében, de azt figyelmen kívül hagyva.
 - 3.) Bár Sámuel a silói szentélyben nőtt fel, azt olvassuk az igében, hogy „még nem ismerte az Urat.” Úgy volt a szentélyben Éli főpap nevelésére bízva, hogy nem ismertette meg vele a lényegét: beszélő Istenünk van, és ha szólít, mondjad: szólj Uram, mert hallja a te szolgád.
 - 4.) Éli már nem ismeri Isten hangját.
- Harmadszor kell Isten szózatának elhangoznia „*Sámuel, Sámuel*”, hogy Éli felismerje, ki az, aki rajta kívül szólíthatta a gyermeket. Sámuel meghallotta Isten szavát, mert Isten felébresztette Sámuel az álomból.
- Attól kezdve halljuk meg az Úr Igéjét,

amikor már felébresztett Isten bennünket a bűn halálos álmából. Sajnos, sok fájdalom forrása ma is, hogy a Sátán elálmosító, altató munkája jelen van az egyén, a családok, a gyülekezetek, a népek és nemzedékek életében. A reformáció korában is aludt Isten népe, de Istennek hála, hogy ott, akkor és ma is, Isten minden időben végzi hitébresztő munkáját és ad Luthereket, Kálvinokat, Sámueleket, akik lelki szomjukat, éhségüket csak Isten igéjével betöltekezve tudták, és tudják csillapítani, s nem a világ, vagy vallásos hagyományok táplálékával. Így protestált Luther Márton kora alvó egyházának tévtanításai ellen a 95 tételével, bár egyko-

ri szolgálati helyét, az augsburgi templomot napjainkban deszakrifikálták, mert hétvégeken szórakozóhelyként működik, és kulturális eseményeknek ad otthont. S ez a folyamat Európában egyre erősebbé válik. A tridenti zsinat 1965-ig előírta, hogy a misézés nyelve a latin, így a nép nem érthette az őket megszólító Isten beszédét saját anyanyelvén, s nem is olvashatták azt, mert a Biblia szent könyve a pap-ság privilégiuma maradt. Károli Gáspár, mire 1590-ben, nagy munkával szeme világát is kockáztatva, lefordította és kinyomtatta a Szentírást, Vizsolyban, rá kellett, hogy döbbenjen, látszólag hiábavaló munkát végzett, (Isten kegyelme, hogy erre nem előbb eszmélt rá), mert a nép többsége az elkészült teljes magyar Bibliát nem tudta elolvasni. Így lett a reformációban a minket megszólító Is-

ISTEN IGÉJE ÉLŐ
ÉS HATÓ, ÁLTAL-
VISZ A HALÁL-
BÓL AZ ÉLETBE,
MEGTISZTÍT,
LÁTÁST AD.

ten Igéje minden ember olvasókönyvévé, s ébredt fel sokak lelkében a Sámueli vágy: szólj Uram, mert hallja a te szolgád. S bár mindig voltak és lesznek Élik, akik a felébredt Sámueleket vissza akarják altatni, el akarják hallgattatni, Isten élő igéje élő és ható, általvisz a halálból az életbe (Jn 5:24-25), megtisztít, látást ad, alvóból éber, megkötözöttből szabad, sötétségben ülőből világosságban járóvá tesz. Egyszóval megváltoztat! Azok változnak, akik az Isten igéjéért szomjasan imádkozó szolgák, akik állandóan szolgálatban, azaz elérhető állapotban vannak az Úr számára. Azok pedig akik az Úr igéjét semmibe veszik egyéenként, családokként, gyülekezetekként, népenként, azok Jézus szavának megvalósulására számíthatnak: „*Ha valaki hallja az én beszédeimet és nem tartja meg azokat, én nem ítélem el azt, mert nem*

azért jöttem, hogy elítéljem a világot, hanem azért, hogy megmentsem. Aki elvet engem, és nem fogadja el az én beszédeimet, annak van ítélő bírója: az az ige, amelyet szóltam, az ítéli el őt az utolsó napon.” (Jn 12:47–48).

Mai Sámuelekként folytassuk Sámuel imádságát az 512. dicséret 2. versével: „*Adj lelkedből erőt, hogy értsem és szeressem, elrendelt utamat s minden parancsodat. Egy vágyat hagyj nekem: hogy halljam és kövessem szent igazságodat, szent igazságodat.*” Ámen.

Bodáné Falucskai Ilona
beosztott lelképásztor

GYÜLEKEZETÜNK VETEMÉNYESKERTJE

Beszámoló a Jókai iskola életéről

Az Úr Jézus iránti hálával kezdtük a 2017/18-as tanévet, hiszen a nyári szünet folyamán, Tőle kaptunk testi-lelki felüdülést szolgálatunk, munkánk folytatásához. A teljesség igénye nélkül az iskolánkban folyó színes programokból, hitéleti és közösségi alkalmakból válogattam össze néhányat ízelítő gyanánt gyülekezetünk tagjai számára:

Az évnyitó ünnepséget követően mind az október 6-i nemzeti gyásznapról, mind az október 23-i nemzeti ünnepről méltóképpen megemlékeztünk. Október folyamán a 8. évfolyamosok szolgáltak a Jókais istentiszteleten, délután pedig ovis családi istentiszteletet tartottunk. Novemberben a hetedikesek szolgáltak a gyülekezet körében, és ekkor köszöntünk el Kis Klára igazgatónőtől, valamint köszöntöttük az iskola új vezetőjét Vadasné Joó Katalint. A délutáni családi istentiszteleten pedig a felsősök vettek részt a Deszkateplomban.

A reformáció 500. évfordulójáról témahéttel és csendesnappal emlékezett meg

az iskola egész közössége. A gyermekek különböző tantárgyakból más-más témát dolgozhattak fel a reformáció kapcsán. Voltak, akik reformátorok portréját készítették el, vagy éppen református jelképeket rajzoltak. Mások vetített képes előadásokat készítettek Luther és Kálvin életét, vagy a reformáció korát bemutatva. Néhány gyermek pedig versbe foglalta a reformáció fő üzenetét, vagy éppen hálaadó imádságot írt, megköszönve Istennek a reformációt, amiről a témahét végére már mindenki tudta, hogy nem egyszerűen hitújítást jelent, hanem helyreállítást, visszaalakítást, az Istentől rendelt eredeti állapotra.

A félezredik évforduló méltó megünneplése az október 27-i csendesnappal záródott, amit a Deszkateplomban kezdtünk, hálát adva az Úr Jézusnak az 500 éve tartó reformációért. A tízórait követően az alsósok kézműves faladatokkal, és zsoltár éneklő versennyel vették ki a részüket az ünnepből. A felsősök három helyszín közül választhattak. Egyrészt a kézművesség, másrészt a reformációs társasjáték, harmadrészt a

500 éve reformáció témahét és csendesnap Iskolánkban

„Legyél te is reformátor!” című programok valamelyikén kerülhettek közelebb a reformáció üzenetéhez. Az 500. évfordulóhoz kapcsolódva sportvetélkedőket is rendeztünk. A csendesnapunkat eredményhirdetéssel, jutalmazással, majd a reformáció énekkincséből történő válogatással, közös dicsőítéssel zártuk.

Ezt követően testileg-lelkileg felüdülhettünk az őszi szünetben. Október és november folyamán sok kiemelkedő eredményt értek el iskolánk tanulói városi, megyei és országos versenyeken. Ezek eredményeiről a honlapon tájékozódhatnak az érdeklődők.

November harmadik csütörtökén a már hagyományos hálaadás-napi alkalmunkat tartottuk meg az angolos kollégák szervezésében, minden résztvevő gyermek nagy örömeire és megelégedésére. December folyamán Karácsonyra készülve az advent csendjében nemcsak az Úr Jézus első eljövételére emlékezünk, hanem az Ő második eljövetelét várjuk. A Jókai karácsonyi ünnepségét decem-

ber 21-én tartjuk. Isten gazdag áldását kérjük gyülekezetünk minden tagjára, az Úr Jézus születésének ünnepe alkalmából, a Jókai iskola és óvoda egész közösségének nevében!

*Kiss Gyula
iskolalelkész*

Hírek Óvodánk életéből

Szeptemberben új nevelési évet kezdtünk 101 gyermekkel. A Halacska nagycsoportba 21, a nagyközépsős Kiscsillagok csoportjába 24, a Szivárvány középsőbe 26, a Báránka kiscsoportba 30 gyermek jár.

Szeptembertől egy kívülről teljesen megújult épületben kezdhettük el a munkát. Aki arra sétál, bizony rá sem ismer a régi panel épületre. Ízlésesen kiválasztott színek, hőszigetelés és szép új ablakok gyönyörködtetik az odapillantó szemeket. Megújult az épület melletti járda is. Hálásan köszönjük a presbitériumnak és az iskolavezetésnek, hogy

a Fecsegő almák csapata

áldoztak erre a célra, a szakembereknek a szép munkát, és mindenkinek, aki imádságban hordozta az óvoda megszépülésének ügyét. Reméljük, hogy Isten kegyelméből jövőre belül is megújulhat az épület. *„Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak azon építői.”*

(Zsolt 127:1)

Nagycsoportosaink Fecsegő almák csapata októberben a Miskolc-Szirmai Református Óvodában első helyezést ért el az Ősz köszöntő játékos ügyességi versenyen. Nagy örömmel és büszkén tértek vissza a jól megérdemelt ajándékokkal és oklevéllel.

Gyerekszáj:

Óvó néni a gyereknap rendezvényről beszél a gyerekeknek: lesz meglepi. SzZs kéri, hogy mondja el, mi lesz az. LB nagyon bölcsen megtanítja neki a titkot: *a meglepi azért meglepi, hogy nem mondják el.*

Kisfiú a kislánynak a babakonyhában: *Anya, főzzél már egy teát, szedd magad össze!*

A Kiscsillagok fagyizni mentek, mikor szembetalálkoztak egy másik ovis csoporttal, akiken láthatósági mellény volt. KKM így kiáltott fel: *Nézd óvó néni, tűzoltó ovisok!*

Képzeld, óvó néni! Apának ma van a születésnapja. És hány éves? Nem tudom, túl sok!

Ikrek járnak a Bárányka kiscsoportba. Egyiküket az óvó nénije hintáztatta. Egy kislány odaszaladt és megkérdezte: *A másik ilyet nem láttad?*

OVV így szólt: *Óvó néni! B-ke már nem szeret engem, összetörte a szívem.*

Piaci vásárlás után a zöldségekből salátát készítettek a gyerekek. Balzsamecet és olíva olaj került rá. Óvó néni megkérdezte, mit is tettünk a salátára? DG így válaszolt: *Hajzselét!*

Mészárosné Tóth Zsuzsanna
óvodapedagógus

Kis Klára igazgatónő búcsúja gyülekezetünkől és az iskolától

A 90. zsoltár szavait egyfajta szomorúság lengi be, mert szembesít bennünket mulandóságunkkal. Az ember olyan, mint a fű, amely „reggel virágozik és sarjad, estére elhervad és megszárad.” Az idő szorításában élő embert frusztrálja az idővel való versenyfutás. Az idő múlása ugyanakkor kijózanít, és emlékeztet bennünket, hogy elmegyünk „szigorú sorban” és nem rendezkedhetünk be erre az életre úgy, mintha mindig itt maradnánk. Az idő múlása bölcsességre tanít. Mert bölcsesség kell ahhoz, hogy tudjuk, mikor minek van itt az ideje. Hogy ne úgy menjenek el mellettünk életünk eseményei, hogy nem tanultuk meg azokból azt a leckét, amire szükségünk lett volna. Bölcsesség a mában élni, jelen lenni az adott pillanatban és nem a múlt emlékei között nosztalgizálni, vagy folyton a jövőről álmodozni. Az idő múlása felelősségre is hív, mert az „idők gonoszak” és akkor is elfutnak napjaink, ha nem arra használtuk őket, amire adattak. A múltó idő elszomorít, hiszen olyan, mint egy szemünk előtt elvonuló hatalmas folyó, ami viszi, sodorja életünk minden eseményét. És mindent, ami velünk történik, múlttá tesz és emlékké keretez. És rádöbent, hogy

nem lehet megismételni semmit, hogy nem főpróba volt. Minden élesben ment, nem tehetünk már semmit meg nem történtté. Az idő múlása ijesztő tapasztalat is olykor, amikor rádöbbenünk, hogy nem csak emlékeinket, de minket magunkat is a vég felé sodor. Oda ahol már csak egy kérdésünk marad: ha innen kilépek, hová fogok majd belépni? De ez a zsolttár nem csak a mulandóság elszomorító tényéről szól, hanem okot ad az örömré is. Ok az örömré, hogy az időbe zárt embert az örökkévaló Istene öleli körül.

Hogy véges életünk partjait minden oldalról az örökkévalóság vizei mossák. „*Mielőtt föld és világ formáltaték, öröktől fogva mindörökké Te vagy Isten: És egészen más ez az élet, ha az örökkévalóság felől nézzük. Akinek van bizonyossága az örök élet felől, annak a számára nem múlik az idő, hanem telik. A múltó idő öregít. A telő idő érlel. Aki csak ebben az életben reménykedik, attól a múltó idő viszi az életet. Aki az örökkévalóságra készül, annak a telő idő hozza az életet. Az előbbieket hátra néznek, hiszen a java már mögöttük van. Az utóbbiak halálon át is előre néznek, mint akiknek életük java még előttük van. A múltó idő nyugtalanít. A telő idő megbékéltet és vigasztal. A múltó időben a vég kapuzárás, érthető a pánik. A telő időben a vég kapunyitás, érthető a nyugalom. A múltó idő vége az élet vége. De akinek az örökkévaló Istennel van közös története, annak a vég csak a mulandóság végét jelenti.*” (Joó Sándor)

MINDEN REGGEL,
AMIKOR FELVESZ-
SZÜK A RUHÁNKAT
ÉS MAGUNKRA
VESSZÜK ÉLETÜNK,
FELADATAINK
TERHÉT, BELE-
ÖLTÖZHETÜNK
ISTEN MEGBÍZHA-
TÓSÁGÁBA, MIN-
KET KÖRÜLVEVŐ
HŰSÉGÉBE IS.

A másik örömhíre ennek az ősi zsolttárnak, hogy Isten hűséges. „*Te voltál nekünk hajlékunk nemzedékről-nemzedékre.*” A nemzedékek egymásutánja nem magától értődő. Nem csupán az emberiség fennmaradásáról, vagy a történelem folyamatosságáról szól. Hanem Isten hűségéről beszél. Magas ára van manapság a hűségnek, egyre keresettebb dolog. Nem is alapvető emberi tulajdonság, hanem elsősorban Isten sajátja. „Minden reggel megújul, nagy a Te hűséged.” Minden reggel, amikor felvesszük a ru-

háinkat és magunkra vesszük életünk, feladataink terhét, beleöltözhethetünk Isten megbízhatóságába, minket körülvevő hűségébe is. Az életünk minden szegmensét érintő mulandóság közepette van egy állandó: Isten hűsége.

És végül van még egy evangéliuma időbe zártságunknak. Ez pedig a változás/változtatás lehetősége. Rettenetes lenne, ha nem így lenne. A változás felfrissít, fejleszti a személyiségünket, önismeretre juttat, edzi a hitünket, éppen hogy belső stabilitásunkat munkálja. A változásban ott van az az ígéret, hogy valami jobbá lehet, mint volt. Az a Mózes, akinek a bibliai szöveg szerkesztői a szájába adják ezt a zsolttárt, igen sok változáson ment át. A gyilkos indulatok kényszerétől eljutott odáig, hogy a „*legszelídebb ember*”-nek nevezi őt a Szentírás. És micsoda változáson ment át az a nép, amelyiknek a vándorlását levezényelte! Rabszolga hordából Isten szövetséges népe lett, mire az ígéret

földje határához értek. Ő ugyan nem mehetett már be Kánaán földjére. Az utolsó nagy változás ideje jött el számára, amikor Isten egy másik, sokkal jobb országot készített el számára és magához vette őt. S hogy ez az utolsó nagy változás az örökkévalóságba emelte őt, azt onnan is tudjuk, hogy sok száz évvel később a megdicsőülés hegyén látták őt Illéssel és Jézussal. A Biblia szinte teljes terjedelmében arról a nagy lehetőségről beszél, amit a változás adhat nekünk és arról az Istenről, aki történelem legnagyobb Változtatója. Nos, a félig nyitott ajtóból, a küszöbről visszanezve hálát adok most Istennek, hogy elég időt teremtett arra, hogy az együtt töltött nyolc és fél év alatt megismerjük egymást és valami nagy közöset alkossunk. Arról is vallást tehetek most, hogy Isten hűséges volt. Első munkanapomon a napi Ige ez volt: „*Nem a félelem lelkét adta nekünk az Isten, hanem erőnek, szeretetnek és józanságnak lelkét.*” Ő tudta, hogy félelmetes helyzetekkel is szembe kell majd néznie. És azt is, hogy erőre, szeretetre és józanságra lesz majd leginkább szükségem ahhoz, hogy ne sodródjak, hogy ne legyek manipulálható és arányokat és mértéket tartva elkerüljem a végleteket. Hiszem,

hogy ez alatt az idő alatt az örökkévalóságnak is dolgoztunk, amikor a jókais gyerekeket nem csak erre az életre, de az örök életre is igyekeztünk felkészíteni. És végül hiszem, hogy utolsó döntésem, amikor a változást választottam, esélyt, lehetőséget ad a munkát folytatóknak sok dolgot újra gondolni, újra színezni és újra tervezni.

A hála és köszönet szavainak van itt az ideje. Köszönöm a fenntartó Miskolc Tetemvári gyülekezetnek, különösen Nt. Almási Ferenc lelkipásztornak a támogatást. Köszönöm az intézmények pedagógusainak, dolgozóinak áldozatos munkáját. Köszönöm a szülőknak a megtisztelő bizalmat. És a Jókais diákjaimnak, hogy sok örömem telt bennük és gyakran lehettem nagyon büszke rájuk. Mindenért Istené legyen a dicsőség!

Búcsúzóul és áldásul hadd hagyjam itt ennek a zsoltárnak az utolsó verseit: „*Láttassék meg a Te műved a Te szolgálídon és a Te dicsőséged azoknak fiain. Legyen az Úrnak, a mi Istenünknek jó kedve mirajtunk és a mi kezeink munkáját tedd állandóvá nekünk, a mi kezeink munkáját tedd állandóvá.*”

*Kis Klára
igazgatónő*

Kis Klára igazgatónő búcsúztatása

Bemutkozik Iskolánk új igazgatónője

Áldás, Békesség! Vadasné Joó Katalin vagyok. Középiszkolai testnevelő- és gyógytestnevelő tanárként szereztem diplomát, majd közgazdász, később közgazdász-tanár végzettséget is szereztem. Pedagógus múltam több mint 30 évre tekint vissza. Tanítottam általános- és középiszkolában, dolgoztam az oktatás-irányításban. Szakképzéshez kapcsolódó szakmai tapasztalataimat 1995-től elsősorban gazdasági, közgazdasági területen szereztem.

Intézményvezetőként először egy többszörösen hátrányos helyzetű település általános iskoláját és óvodáját igazgattam, ahol konfliktuskezelést nem csak a tanulók között kellett alkalmazni, és ahol a pedagógiai módszertan széles palettája szükséges az eredményes munkához.

Később egy színvonalas szakközépiszkola igazgatója lettem. A legutóbbi időkben egy alapítványi intézményhálózat igazgatójaként és a Szendrői Református Ál-

talános Iskola dolgozójaként tevékenykedtem.

Nagy munkabírású, agilis, széles érdeklődési körű ember vagyok. Úgy vélem, hogy az iskola tevékenysége és hitvallása szervesen kapcsolódik a szakmai múltamhoz és jelenemhez s jó lehetőséget biztosít az eddigi szakmai/pedagógiai tapasztalataim kamatoztatására.

2017.december 1.-től a Miskolci Jókai Mór Református Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda igazgatójaként dolgozom, melyet pályázat útján nyertem el.

Szakmai és vezetői tapasztalataim felhasználásával, egy olyan, a múlt hagyományait tisztelő, a keresztyén református értékrendet képviselő intézmény létrehozása a célom, amely lehetővé teszi, hogy az iskolának egyedi, csak rá jellemző arculata legyen, amely nemcsak Miskolc életében meghatározó.

*Vadasné Joó Katalin
igazgatónő*

HÁZUNK TÁJÁN

Tisztújítás gyülekezetünkben

Nyár végétől kezdődően egyre több szó esett gyülekezetünkben az idén esedékes tisztújításról. Az előkészítő munka ugyanakkor ennél jóval korábban kezdett vette. Almási Ferenc nagytiszteletű úr hónapokkal a választás előtt valamennyi kiscsoportból felkért egy-egy gyülekezeti tagot a választási bizottság munkájában való részvételre. Így a diakóniai csoportból Mester Sándort, a kórusból Plaszkó

Zoltánt, a Kövess engem bibliakörből Szöllösi Mártont, a Feta körből pedig jelen sorok íróját, Kenyeresné Ignáth Andreát. A bizottságnak tagja volt – a törvényi rendelkezéseknél fogva – vezető lelkipásztorunk is.

A magam részéről azért is éreztem különösen testhezállónak ezt a szolgálatot, mert jogászként más szemmel tekintek a jogi előírásokra, mint nem jogász testvéreim, és így a választás előkészítése, lebonyolítása során kiemelt figyelmet

szenvelhettünk a jogszabályi rendelkezések betartásának.

A választási bizottság feladatát képezte a presbiteri tisztségre alkalmas jelöltekből egy olyan lista összeállítás, amelyről aztán a végső döntést a jelenlegi presbitérium hozta meg.

Bár a választásra vonatkozó szabályok ilyet kifejezetten nem írnak elő, de a választási bizottság azt a megoldást találta a leginkább demokratikusnak, ha nem csupán az istentisztelet előtt-után elhangzó magánbeszélgetésekből tájékozódunk az alkalmasnak vélt jelöltek személyét illetően, hiszen ez magában hordozza azt a veszélyt, hogy sokak véleménye nem jut el hozzánk. Ehelyett szerettünk volna mindenkinek lehetőséget adni arra, hogy írásban, saját nevének feltüntetésével mellett ajánljon jelöltet. Nem a gyülekezeti tagok általi ajánlás volt ugyanakkor a jelöltté válás egyetlen módja, hiszen a választási bizottság maga is nevezhetett meg jelöltet. Megnyugtató volt azonban számunkra, hogy véleményünk túlnyomórészt egybecsengett a gyülekezet véleményével a jelöltek személyét illetően. A jelöltek kiválasztásánál alapvető szempont volt, hogy az illető legyen Igeismerő, a református hitelveket valló személy,

aki erkölcsös, példamutató életet él, és ez jellemzi családi életét is, továbbá legyen példakép az egyház iránti elkötelezettségben, járjon elől a szolgálatban.

Örömmel töltötte el a választási bizottságot, hogy számos jelölés érkezett, amelyeket egyenként megvizsgáltunk, az általunk is alkalmasnak talált testvéreket megkerestük azzal a kérdéssel, hogy vállalják-e a jelöltséget, és így kialakult egy olyan lista, amelyet a választási bizottság egyhangú támogatása mellett terjesztettünk a presbitérium elé. Vezető testületünk a jelöltek listáját elfogadta, így a 16 presbiteri és 4 pótpresbiteri helyre összesen 22 jelölt került megnevezésre.

Őszintén megvallom – bár ezzel valószínűleg nem vagyok egyedül –, izgatottan vártam október 15-ét, a választás napját. Nem kevés volt a tétje ennek a tisztújításnak: ettől függ gyülekezetünk jövője, fejlődésünk iránya, és különösen az, hogy maradunk-e egy lassan kihalásra ítélt vasárnapi gyülekezet, vagy sikerül egy olyan közösséget formálnunk, amelyet mindannyian otthonunknak érzünk, és amely Krisztus szeretetét megmutatva körébe tudja vonzani és meg tudja tartani azokat a lelkeket, akikhez eddig még nem jutott el a megváltás örömhíre.

a jelölőbizottság fogadalomtétele

a szavazólapok átvétele

A választás napján a névjegyzékben szereplő közel ezer testvér közül 185-en vették fel a szavazólapot. Talán sokan furcsának találták, hogy csakis személyesen, a választási bizottságnál lévő lista aláírása mellett lehetett szavazólaphoz hozzájutni, de ez a megoldás szolgálta leginkább azt a célt, hogy valóban csak szavazati joggal rendelkező gyülekezeti tagok voksolhassanak. Az istentiszteletet követő választói közgyűlésen mindenkinek lehetősége volt szavazatát leadni, ennek érdekében a választási bizottság tagjai többször is körbejártak a templomban. A szavazatok számolása során kiemelt figyelmet fordítottunk arra, hogy kiszűrjük az érvénytelen szavazatokat, hiszen – mint az több alkalommal is elhangzott az úrasztalánál a választási tudnivalók között – érvényesen legfeljebb 16 jelöltre, a két főgondnok-jelölt közül pedig egyre lehetett szavazni. Az érvényes szavazatok precíz megszámlolását követően összesítettük azokat, mialatt a templomban Szabó Dani bácsi előadását hallhatták az érdeklődők. A 2018. január 1. napján felálló új presbitérium összetétele részben megújult, de számos korábbi tag továbbra is alkalmat kap a szolgálatra.

A részvételi arányból nyilvánvaló, hogy le kell számolnunk az ezerfős gyülekezet illúziójával. Be kell végre ismernünk, hogy hiába szerepel a választói névjegyzékben közel ezer gyülekezeti tag, a különböző alkalmak, programok látogatottsága, és kiemelten a presbiterválasztáson részt vevők száma nem ezt igazolja. Az egyháztagság nem csupán az egyházfenntartói járulék befizetését jelenti, hanem azt is, hogy részt veszünk a közösség életében, és nem csak „fogyasztók” vagyunk, hanem erőnkhez, lehetőségeinkhez mérten mi magunk is kivesszük részünket a szolgálatból. Hordozzuk imádságban az újonnan megválasztott presbitériumot, kérjük mennyei Atyánkat, hogy adjon nekik nyitott szívet, bölcsességet, erőt és felelősségérzetet ahhoz, hogy mindannyiunk számára példát mutatva ne csak a mindennapi ügyes-bajos dolgainkban, hanem a lelki életben is vezetni tudják gyülekezetünket. A választási bizottság nevében ezúton is gratulálunk a megválasztott presbiter és pótpresbiter testvéreknek, Isten áldását kérve szolgálatukra!

*dr. Kenyeresné dr. Ignáth Andrea
a választási bizottság elnöke*

a választói közgyűlés végén Szabó Dani bácsi beszélt a reformáció történelmi távlatairól

Guba Péter presbiter testvérünk köszöntése testvérgyülekezeteinknek

„Mert ha én, az Úr szólok, akkor az az ige, amelyet kimondok, késedelem nélkül valóra is válik.” (Ez 12:25)

Kedves Testvéreink! A Reformáció 500. évfordulója alkalmából nagy szeretettel és hálával köszöntünk Benneteket.

Szeretettel azért, mert testvérek lehetünk Jézus Krisztusban, ismerhetjük egymást és reménykedhetünk abban, hogy örökké együtt lehetünk a megváltás eredményeképpen.

Hálával azért, hogy ennek a megváltásnak a részesei lehetünk, valamint azért, mert ismét gyarapodhatott közösségünk. Örömmel tudatjuk, hogy a Salánki Református Egyházközség elfogadta felkérésünket, és közösséget vállalt velünk. Hisszük és reméljük, hogy a közeli jövőben ismét személyesen találkozhatunk, és testvérekként ölelhetjük át egymást, ahogyan az a legutóbbi kassai látogatásunkkor is megtörtént. Imádkozzunk ezért Istenünkhöz!

Hálával tartozunk a reformációért is, ami nem csak a lelki épülésünket tette lehetővé, de nagyban hozzájárult nemzetünk és anyanyelvünk megmaradásához is. A jubileumi évforduló alkalmából tiszta szívből kívánunk méltóságteljes ünneplést, erőt, hitet és egészséget minden kedves gyülekezeti tagnak! Áldást, békeséget!

Kelt: Miskolc, 2017. október 30-án.

Guba Péter
presbiter

Reformáció 500 Nemzeti Megemlékezés

A budapesti sportarénába szervezett reformációi emlékét lezáró nagyrendezvényen gyülekezetünk 19 tagja vett részt. Egyházkerületünk támogatása révén Pecze Béla testvérünk kisbuszával indulhattunk, Almási Ferenc lelkipásztorunk Urunk segítő kegyelmét kérő imádsága után. Az útitársakkal való beszélgetés miatt nem tűnt hosszúnak az utazás, de jóval több időt vett igénybe, mint a személygépkocsival történő feljutás.

A stadion környékén a hosszú, tömött sorok miatti lassú előrehaladás okozta aggodalmamat feloldotta, hogy egy ismeretlen testvérünk fiatalembernek szólított (talán ez is egy békességre intő jel volt számomra). Az arénában hatalmas tömeg, telt ház, a kórus Kodály 121. zsoltárát énekelte, igeolvasást követően a 234. énekünket: Jer, kérjük Isten áldott Szentlelkét a kórus és a gyülekezet felváltva énekelte. Igehirdetésében Steinbach József dunántúli püspök úr a tőle megszokott világos és egyben mély lelki tartalommal tette befogadhatóbbá a Róma 1:16-17. verseit: *"Mert nem szégyellem az evangéliumot, hiszen Isten hatalma az minden hívőnek üdvösségére, először a zsidóknak, majd pedig a görögöknek. Mert abban Isten a maga igazságát nyilatkoztatja ki hitből hitbe, amint meg van írva: Az igaz ember pedig hitből fog élni."* Magyarázata szerint Krisztus megváltó szeretetéből élünk, akiben Isten testet öltött, eljött közénk, megváltott minket azaz véglegesen megszabadított a sokféle megkötözöttségünkből. Krisz-

tus megváltó szeretetéből, igazságából élünk, mert Isten Krisztus igazságán át - mintegy szemüvegen át - tekint ránk, tisztának és igaznak lát minket, noha nem vagyunk azok. Ez a kegyelem. Nem-csak megszabadít, hanem erőt is kapunk tőle, hogy életünket az ő örökkévaló rendjéhez igazítsuk - Kálvin János ezt a megszentelődés csodájának nevezte - tette hozzá püspök úr. Végezetül Bogárdi Szabó István püspök úr a Heidelbergi Káté 2. kérdés-felelete alapján hangsúlyozta: a keresztyén ember élete hálás élet, mert a hite megismerte Jézus Krisztust, és megcselekszi azt, ami ösz-szeköti Istennel: végzi a szeretet munkáját boldog hálaadással. A gyülekezetre és minden magyar keresztyénre Szemerei János evangélikus, Kató Béla erdélyi és Fazekas László felvidéki püspökök kérték Isten áldását.

Az arénabeli istentiszteleti közösség Balog Zoltán miniszter (református lelkész) köszöntése után jelképesen az egész nemzet ünnepi közösségévé alakult át. Református miniszterelnökünk, Orbán Viktor a reformáció nemzetépítő szerepét emelte ki, országunknak és Európának is további lelki, szellemi megújulásának szükségét hangsúlyozva összefogva ka-

tolikus és protestánsok imádsága által is. Az évezredes bibliai erő ötszáz éve eljuttatta a legkisebb otthonokba is az igazságot - ezt kell megtanulnunk együtt maradva is a nemzetegyesítésben. A két protestáns himnusz és nemzeti imádságunk közös eléneklésével zárult az emlékünnepe.

Az ünnep regisztrációs díjából a Kárpátaljai Református Egyház Reformáció Gyermekai programját támogattuk a Református Szeretetszolgálat közreműködésével. (Hasonló felajánlás volt kárpátaljai magyar tanulóknak Irlanda Sándor lelképásztor búcsú istentiszteletén koszorúmegváltásból).

A szünetben a bejáratnál napsütéses időben sétálva tekintettük meg a Debrecenből elhozott faragott harangláb kaput négy nagy egyházatyánk képével, az embernagyságú, lapozható egyháztörténeti evangélikus énekeskönyvet, a baptista habán hagyományörzők nádtetős kiállítását, a wittenbergi vártemplom nevezetes kapujának makettjét a híres lutheri tételekkel. Bőven találkoztunk ismerősökkel szűkebb pátriánkából is, legemlékezetesebb találkozásom a közel 10 éve nem látott lelkész barátommal volt. Bent a folyosókon fotóművészeti, iskola-

Reformáció 500 nemzeti megemlékezés

történeti kiállítások és könyvvásár, majd kulturális gálaműsor színesítették a gazdag programot. Otthoni továbbolvasásra a Magyar Idők Lugas nevű reformációs mellékletét is hazavihették. (Mostohán kezeli városunk ezt az 500 éves évfordulót, amikor nemcsak a fővárosban, de falusi településeken, kisvárosokban is látjuk, hogy sorra helyezték el önkormányzati támogatásokkal vagy beruházásokkal az emlékjeleket illetve támogatták az egyházi beruházásokat.)

Más volt ez, mint egy csöndes, meghitt bűnbánati istentisztelet, - de megélhettük a közösség egységét (még egyszer érdemes visszatérni Steinbach püspök úr kivonatos igehirdetésére). Remélem és kérem Urunkat, hogy a felemelő közösségi élmény, hálaadás az ősök megszenvedett hitéért nem egy befejezett, hanem szívünkben továbbvitt folyamat lesz. Soli Deo Gloria!

*dr. Molnár Pál
presbiter*

Gondolatok az úrasztali terítőről

Bizonyára sokakban felmerült az a kérdés, amelyről presbiteri gyűléseken is sokat beszélgettünk, hogy miért is ilyen mintájú úrasztali terítőt választottunk. A kérdés azért is jogos, mert hiszen van nekünk egy kalotaszegi mintázatú garnitúránk is. Ugyanakkor sokakban úgy él a Deszkatemplom, hogy az erdélyi fatemplomok mintájára tervezte Szeghalmy Bálint. Itt bizony van néhány felvetés, ami nem feltétlenül állja meg a helyét, vagy nem egészen így. Erdélyben, aki jártas és a Felvidéken, de Kárpátalján is megfi-

gyelheti, hogy fatemploma a görög keleti, vagy görög katolikus gyülekezeteknek van. A római katolikus, az evangélikus és a református vallású gyülekezeteknek kötemplomaik vannak, sok helyen egészen erőszerű megerősítésekkel. Hogyan jön tehát ide a fából épült templom? Erről Malonyay Dezső a következőket írja A magyar nép művészete című könyvének 5., Hont, Nógrád, Heves, Gömör, Borsod magyar népe, a palócok művészete alcímű kötetében: *„Kereszténységünk első századjainak falusi templomai bizonyára fából épültek; ilyen nem maradt ránk egy sem, pedig ezek lehettek a népművészet legeredetibb alkotásai, ezeken még alig érvényesülhetett a nemzetközi stílus. A palócság erdős vidék, s a palóc ács akkoriban is megbecsülni való munkát végezhetett, mint ezt a régi hatalmas haranglábak bizonyítják. Ezek a régi haranglábak is fogynak, és elfogynak lassan, mint elfogytak teljesen a palócság fatemplomai. Ki leégett, kit meg lebontottak, a «fatornyos haza» fatemplomai így pusztultak el, s ha van is Abaújban, például a szolnoki, azt már görög-katolikusok építették. Magyarul miséznek benne, de az alkotás maga a bizánci építésnek valami sajátos, olyan fára alkalmazott módja, amit a kis oroszok fejlesztettek ennyire. Több helység emlegeti még régi, lebontott fatemplomát. Tudjuk, hogy a karancsalji templom ezelőtt nem volt boltozva, hanem padolva. A miskolci luteránus templom első imaházát, mely a mostani templom helyén állott, 1783-ban tetőtől talpig fából építették. A miskolci tetemvári református templom deszkákból épült; már 1806-ban el akarták bon-*

tani, de a többség kegyeletesen ragaszkodott hozzá. 1874-ben újra zszindelyezték, falait újra borították. Rendkívül érdekes, hogy ilyen nagy, fejlődött városban megmaradt a fatemplom.”

De hasonlót találhatunk Késmárkon, az evangélikus templomot tekintve.

„Különálló harangtornyokat, fából, kivált a kálvinisták építettek szépeket. Legérdekesebbnek tartjuk a radistyánt, aminek körvonalain erősen érzik az a moszkovita stílus, amit a mi lejjebb húzódo ruthén népünk révén ismert és kedvelt meg a magyar. Nagyon szép a miskolci avasi templom haranglábja is; az uraji meg a körtvélyesi már egyszerűbbek.”

„Mindez pedig féltetni való nemzeti kincs! Nemcsak a kehely, nemcsak az úrasztali terítők, de a templomi székek, a harangláb, a zszindelyből való toronysisak, meg a templomkerítés is. Mert a régi kelyhek-re, edényekre a pénzes régiségkereskedő vadászik csak, a hímzésekre a kupec, a többit pedig elpusztíthatja könnyen az oktalanság, paraszti újításvágy, közönyösség, jobban mint a tűzvész. Nagyon, de nagyon sok féltetni valónk van. Mind-ezeknek szeretetteljes megbecsülésére intsen e könyvünk.”

„Ez a vidék egykor a magyaros hímzés klasszikus hazája volt, misem természetesebb tehát, mint az, hogy asszonyok és leányok ügyeskedésük szépséges termékeivel a templomokat is megajándékozták. A falu leányai az oltárt virággal díszítik, a szentek szobrai előtt elmaradhatatlan virágtartó soha nem áll üresen. Különösen a Szűzanya szobrának vagy oltárának fölvirágozásáért valóságos versengés folyik. Nem egyszer a plébános úr

kénytelen igazságot szolgáltatni, kit illet az elsőség. A régi hímzéseket különösen a protestáns templomok becsülték meg és őrzik nagy kegyelettel. Egyik-másik templom valóságos kis múzeuma a régi hímzéseknek. A ragályi református egyház értékes úrasztalterítőt őriz a XVI. és XVII. századból; Csetnek eklézsiaja különösen gazdag. Keletre ismét, a háromszögletes pelsőczy nagy hegy fennsík-jának északkeleti csücskén, jobbpartján a Sajónak, Berzété községe fekszik, szerény kálvinista eklézsia, tőle meg nem messze leánya: Kőrös, behúzódva egész a nagy hegy lába alá. Ez a két gyülekezet leggazdagabb azon a vidéken hímzésben és egyházi edényekben. Ezt választottuk tehát ki, Berzétét leányostól, hogy bemutassuk gazdságát.”

„Az épületnek kevés köze a népművészethez, de hímzett kendőinek annál több. Ezek közül 1665-ből való a legré-gibb, amit az írás szerint Topos Juditka csinált. Abban az időben már eldőlt a küzdelem, amit két nagy világstílus, a renaissance és az izlám vívott meg egymással a mi népi művészetiünkért, hogy a maga körébe vonja azt, odakapcsolja, bár csak lazán, anélkül, hogy vazallussá tenné. Kelet művészete lett a győztes. A renaissance ornamentika, amelynek elve, hogy középső erős tőből, vagy tengelyforma szárból kétoldalt sarjazzassa ki az ágakat és vezesse nagy kunkorodásokban kétfelé, hogy megtöltsék a teret egyenletesen, szabályosan akár szélteben, szalagformában, akár máskép. Ez az elv nem látszik meg a berzétéi hímzéseken. Különálló virág-bokrok kerültek ezekre a kicsi négyszö-

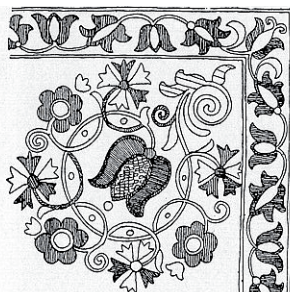
gű kendőkre, ágas-bogas szárúak vagy csiga módjára megkunkorodó indájúak. Akár csak a késői arab díszítő művészet díszítőművei; rendszeren négy nagyobb bokor a kendő négy sarkára, koszorú a közepére és ha még hely marad, egy-egy virágszál a közbülső térre, a szegés mellé. Való igaz, hogy bizony e díszítések íze orientális: az indák, a kacsok, levelek, a kelyhes vagy szegfűformájú virágok, meg gránátalmák egybeállításuk keleties, - de azért, ma-gyar ornamentika ez minden ízében. Amit átvett a nép a keleti művészetből, az csak a maga egyéniségének megerősítésére szolgált. Nem másolások ezek. Topos Juditka kendőjén egyetlen kettősvonalú szár tartja a csipkés szélű leveleket, amiknek rajzán erősen meglátszik a perzsa hatás, de a nagy, almaforma virágok belsejébe szívet is hímzett Topos Juditka ügyes keze. ”

Amit az előbbieken idéztem Malonyay Dezsőtől, azt nevezzük úrihímzésnek. Látható tehát, hogy a mi vidékünkön a hagyományos és általános díszítő hímzés az úrihímzés. A történelem során a hagyományos, honfoglalás kori indásgriffes tarsolylemezek motívumai, keveredtek a reneszánsz mintaelemekkel,

valamint a török megszállás alatt a keleti motívum világgal. Ebből alakult ki az a sajátosan magyar, semmivel össze nem téveszthető hímzés minta rendszer.

Szöcsné Gazda Enikő néprajztudós és kutató így ír az úrihímzésről:

„A szakirodalomból már tudhatjuk, hogy a magyar hímzőművészet első ránk maradt emlékei a koronázási palást és a miseruhák, pluviálék voltak. Bár kazuláink között is rengeteg az igazán szép darab, mégis európai színvonalra a 17-18. századi hímzőművészetünk emelkedett, amikor a királyi udvarokból és hímzőműhelyekből e díszítésmód a nemesi, kisnemesi és később a polgári udvarokra is áterjedt. E korszak hímzőművészetét a 19. századi műszóval úrihímzésnek nevezzük. E hímzések kialakulása a 16. századra esett és - amint a megnevezése is sejteti - úri igényeket elégített ki: az udvari élet ceremóniáit emelő díszabroszként, jegykendőként, a mennyezetes ágyakat takaró szuperláként, díszes lepedőhímként, párnahajként vagy szószejtakaróként, úrasztali terítőként, az úrvacsora osztásakor használt serleg- és tányértakaróként - tehát úri vagy egyházi funkcióval - használ-

miskolci hímzések

ták. E hímzéseket a 16. században még jórészt csak főúri körökben használták, hiszen a színpompás selyemszálakat, az arany- és ezüstszálakat csak távolról jövő, keleti vagy nyugati kereskedőtől lehetett beszerezni. A hímzsminták is távoli tájakról származtak: Palotay Gertrúd komoly tanulmányában kielemezi azt, hogy a főúri udvarokban külön bulya szolgálókat tartottak, akik a divatos török hímzéseket készítették. De nemcsak azok a hímzsminták terjedtek, amelyeket a buja szolgálók ismertek: a török bégek asszonyaitól is bőségesen igényelték úrasszonyaink a megbecsült török hímzsmintákat. A terjedő, népszerűsödő, színpompás és gyönyörű, egyszerű ornamentikájú úrihímzések a 17. század folyamán már rendkívül nagy számban készültek, és az egész magyar nyelvterületen elterjedtek.” Hasonlóan fogalmazza meg a Tasnádi Zsuzsanna és Selmeczi Kovács Attila szerzőpáros „Régi magyar mintakincs” című albumában, a következőképpen: „Mit jelent az, hogy úrihímzés? Induljunk el a kályhától. Az ősi népek szövessel díszítették szöveteiket, a hímzés technikájára csak jóval később tértek át, de Krisztus előtt ezerből már maradt fenn egy hímzett terítő töredéke. Azt mindannyian tudjuk, hogy a magyar hímzőművészet első ránk maradt emlékei a koronázási palást és a miseruhák voltak. Gizella királyné jelentős hímzőműhelyt tartott fenn. A középkor hímzőmesterei, a varró céhek legényei vándorlásaik során más országok hímzsmintáival is megismerkedtek, de a magyar asszonyok is sokat hímeztek vagy hímeztettek. Mintául olasz, perzsa,

török minták szolgáltak, melyeket kombináltak az ősi magyar mintákkal. Az európai reneszánsz és a török művészet hatásai ötvöződtek a magyar hímzésekben, s ebből valami egészen egyedülálló motívumkincs alakult ki. Ezt a sajátos, csak Magyarországon használatos motívumvilágot nevezzük úrihímzésnek, ezek főként templomi textiliákon találhatóak meg. Miért úri ennek a hímzésnek a neve? Akkoriban csak a főúri házakban volt lehetőség ezeknek a díszített textiliáknak az elkészítésére. Igen változatos minták jellemzik. A hímző nőnek jó varrónőnek kellett lennie, ez volt az alap. A főúri házakban mesterek tanították a hímzést, s olyan értékes alapanyagokat használtak, mint a selyem, gyapjú vagy az aranyfonál. Ezek szó szerint kincset értek, többnyire külföldről hozták be őket. Először az egyházi textiliákat díszítették úrihímzéssel, a főúri öltözeteket később kezdték el ilyen formán díszíteni. Ezeknek a hímzett daraboknak a színvilága visszafogott volt, egy alapszínből állt, s arannyal, ezüsttel díszítették. Az egyszerű varróasszonyok azonban, akik megismerték a főúri hímző iskolákban a technikákat, és motívumokat, és otthon ízlésük és lehetőségeik függvényében a saját textiliákat díszítették hímzéssel. Ők arany és ezüst helyett különböző pasztellszíneket használtak, így alakult ki az amúgy is különleges úri hímzésnek egy sajátos változata.” Szendrei János: Miskolczi Város Története címmű munkájában a következőket jegyzi le: „A miskolczi asszonyok a férfiakkal vetélkedtek az úrasztalának megajándékozásában és feldíszítésében. Számos magyar

stíliú díszítményekkel, színes selyemmel s arannyal és ezüsstel hímzett tulipánokkal és gránátalmákkal kivarrott, úrasztal terítő és áldozó kendő maradt e korból az egyház ládájában, melyeknek kegyeleti értékükön felül ma már a hazai iparművészet történetének szempontjából is becsük van. Hímzések és egyházi edények általában borítva vannak kegyes feliratokkal. Így olvassuk az egyiket: «Erdélyi Erzsébet, a miskolczi sz. eklésiában először járulván úrasztalához, e kisded ajándékkal tisztelé az urat édes anyja az Erdélyi István uram özvegye, Nemes Bornemissza asszony kegyes oktatásából, munkás szeretetiből, jószágok az úrral való közléséből, el ne felejtkezzetek; mert ilyen áldozatokban gyönyörködik az Isten. Szabad akarattól áldozál, mert a jókedvű áldozót szereti az Isten és az ő jótéteménye megmarad örökké. Anno 1754.» Ismét Malonyayt idézve megállapíthatjuk, hogy „A református egyház buzgó asszonyai szebbnél szebb hímzésekkel, színes selyem, arany és ezüst virágoktól csillogó terítőkkal borították be az úrasztalát. Ilyenek: az a színes selyemhímzésű terítő, melyet 1704-ben Lakatos Istvánné hímzett az avasi re-

formátus templom részére, továbbá más három színes hímzés 1771 és 1772-ből, egy ugyancsak a XVIII. századból való világossárga selyemterítő, arany és ezüst száalakkal kivarrott, stilizált tulipánok és gránátalma virágokkal s a következő selyemmel varrott fölirattal: A: N: Miskolczi: R: A: sz. Ekl: Szán: N: N: Kis Imre úr özvegye N: N: Igmándi Sára: asszony varratta; egy másik világoskék selyemterítő szintén arany és ezüst fonalú hímzéssel, tulipántokkal. Felirata szerint Bánó Mihály készítette 1771-ben. Végül egy szintén világoskék selyem úrasztal-terítő színes selyem hímzésű szegfűk, epervirágok és tulipántokkal, mely felirata szerint, 1751-ben készült.”

Fogadjuk tehát örömmel az 500. évfordulóra készített úrasztali terítőt, legyünk rá büszkék, hiszen nagyon komoly történelmi háttere van annak, hogy gyülekezetünk ezt a mintát választhatta.

A fenti gondolatok tükrében javasolom, illetve kérem, hogy szeressük és becsüljük meg, őrizzük és adjuk tovább szellemi örökségünket az élet más területein is!

Guba Péter
presbíter

BIZONYSÁGTÉTTEL

Jót tett velem az Úr

A gyakornoki évem elején a korábban bennem lévő félelemről írtam, illetve arról az ígéretről, amelyen keresztül Isten akkor bátorított („Térj vissza hazádba, rokonságod közé, és jót teszek veled.”). Mivel Isten mondta, nem kételkedtem, de belátom, megsejteni sem tudtam,

hogy milyen nagymértékben eláraszt majd javaival. Emlékszem, különösen az első két hónapban nagyon sokat mondogattam magamban ezt az ígét, „jót teszek veled”, úton a hivatal felé, igehirdetés előtt a templomban, különböző hospitálásokon... Később is sokat járt a fejemben, de nem kellett sok idő és imádsággá formálódott bennem: Iga-

zat mondtál, Uram, sok jót teszel velem. Mivel mindez itt történt velem, ebben a gyülekezetben, örömmel osztom meg a számomra legjelentősebb ajándékokat (ha mindet leírnám, az újság csak rólam szólna). Végzős gimnazista voltam, amikor még ifisként Jobbágy Peti ajánlására elolvastam Sükös Pál Keskeny úton című könyvét. Annyira megszerettem akkor a lelkészekről, misszionáriusokról szóló könyveket, hogy valahányszor száraznak találtam a teológiai képzést, elolvastam egyet (inkább nem említek számokat). A kedvencem mégis végig a Keskeny úton maradt, ezt többször is elolvastam. Spoilerezni nem szeretnék (vagyis az élményt elrontani), hátha valakit érdekel, de annyit fontos megemlítenem, hogy van benne egy rész, ahol a fiatal főszereplő, még meg nem tért, testileg-lelkileg roncs lelkész, elkerül Erdélybe egy hívő lelkészhez és feleségéhez, akik mellett megtér és új élettel, teljesen más emberként megy vissza a régi szolgálati helyére. A legnagyobb jónak azt tartom, hogy a mentoromban, Almási Ferencben és feleségében, Almásiné Tar Gabriellában két olyan embert ismerhettem meg, akik mellett éppúgy lehet gyógyulni, mint

a könyvben szereplő erdélyi házaspár mellett. Sok belső harcom nyugvópontra jutott, különböző félelmeim elcsendesedtek, segítséget, motivációt, munkakedvet és rengeteg bátorítást kaptam tőlük. Más módon, másból, de én is gyógyultam. Isten ugyanakkor nagyon körültekintő orvos, nem csak egy irányból gyógyított, hanem nagyjából, amennyiből csak lehetett. Ajándékként, „jó”-ként éltem meg azt is, ahogy a gyülekezet fordult felém. Mindig örömmel gondolok majd arra a sok mosolyra, kedves szóra, bátorításra, amit a gyülekezettől kaptam. Hálás vagyok a nálunk dolgozókért, az ifisekért és a bibliakörösökért, akik be- és elfogadtak. Biztonságban és szeretve éreztem magam. Sokat tanultam a lelkipásztori létről, vezetésről, missziói látásról, a szeretet különböző oldalairól és még hosszan sorolhatnám. Ha kellene, így foglalnám össze ezt az évet: Isten ígéretei igazak. Örülök, hogy ezt a tapasztalatot itthon, a saját gyülekezetemben szerezhettem, annak pedig különösképpen, hogy a „mi kutyánk kölyke”-ként.

*Harangozó Dóra
gyakornok*

Harangozó Dóra vizsgaprédikációja gyülekezetünkben

Kovács Gáborné levele gyülekezetünkhöz

Kedves Testvéreim a Jézus Krisztusban! Nagy szeretettel köszöntelek benneteket, Jézus a mi Megváltónk születésének alkalmára készülve. Ez az öröm ünnepe egy keresztyén ember életében. Testvérem, milyen keresztyén emberek vagyunk mi? Akik ebbe a gyülekezetbe járunk, mindannyian annak érezzük magunkat. Valóban jó hívő lelkű keresztyének vagyunk? Én sokszor kételkedem magamban és a gyülekezetben.

Testvérem, kérlek ne botránkozz meg a soraimon, de kikíváncozik belőlem:

Szép rendben jövünk vasárnap a templomba, de alig hisszük hogy onnan kijöve szeretetlenül elmondjuk a véleményünket. Kritizálunk és ezáltal a mélységekbe esünk és bomlasztjuk a gyülekezet egységét. Testvérem, belegondoltál-e már, hogy egy-egy mondatod milyen fájdalmat okozhat az Úrnak, a te Uradnak és testvérednek. Akarsz-e a bűnök útján járni? Vagy szeretetben, békeességben akarod élni az életed?

Engem már megkeresett az Úr és kegyelemmel ajándékozott meg. Nagy betegséget hordozva magamban élem a mindennapokat Vele. Nem tudva mikor szólít magához. Drága testvérem, Te sem tudod. A mát megkaptuk, de a holnapot nem ígérték.

A gyülekezeti életünkön miért van ilyen nagy teher? Ha egyen-egyenként magunkba nézünk talán megvilágosodunk.

Tudunk-e tiszta szívből egymásért imádkozni? Szoktunk a lelkészeinkért könyörögni? Ha nem, tegyük meg. Együtt vagy egyenként tegyük meg. Testvérem, hoztál-e már az életedben rossz döntést? Én és a férjem igen. És az Úristen segítségével családi összefogással mindig sikerült talpon maradnunk. Mindeddig megsegített az Úr. Mi nem egy család vagyunk? Ha születnek is rossz döntések a lelkészek és presbiterek részéről, ők is gyarló emberek. Álljunk mögöttük, alkossunk egységet és oldjuk meg együtt nekifeszülve szeretetben a problémákat. Sajnos hajlamosak vagyunk rá, hogy a lelkészek és presbiterek fejére olvassuk a hibákat magunkat mindig felmentve. A kör azonban velünk együtt kerek és egységes.

Drága Testvérem, ha nem tudsz tevőlegesen mellénk állni állj mellénk imádsággal. Adassék meg nekünk hogy a templomba az imádság miatt menjünk.

Ez az ősrégi gyülekezet megérdemli, hogy ne a széthúzásról, hanem a szeretet közösségről emlegessék a város és kerületi szinten is. És ti, fiatal testvéreim örülök hogy közöttünk vagytok. Kérlek titeket, hogy az idősebb korosztállyal együtt éljétek meg az alkalmakat, tudjunk együtt Krisztus gyermekei lenni. Mi, az idősebb korosztály titeket igyekszünk szeretettel fogadni, hogy a szeretet himnusza tudja zengve elhagyni szívünket és szánkat.

"A szeretet hosszútűrő, kegyes. A szeretet nem irigykedik, a szeretet nem kér-

kedik, nem fuvalkodik fel. Nem keresi a maga hasznát, nem gerjed haragra nem rója fel a gonoszt. Mindent elfedez, mindent hisz, mindent remél, mindent eltűr.” (1Kor 13:4-7). Ez legyen a mi közös nyelvünk Testvérem, légy biztos benne, hogy amikor lefekszel valaki érted is imádkozik, ha név szerint nem is, de mint kedves gyülekezeti tagért igen. Tedd meg Te is. Az Úr kegyelme nagy. Várja, hogy erre a gyülekezetre áldását szórhassa. Fogadjuk ezt alázattal és nyitott szívvel valamennyien. Drága lelkész testvéreim, előljárók, presbiter

szolgálattevők! Titeket is kérlek, hogy minden dolgokat szeretetben vigyétek végbe. Erősödjetek a Szentlélek által kegyelemből. „*A reménység pedig nem szégyení meg, mert szívünkbe áradt az Isten szeretete a nekünk adatott Szentlélek által.” (Rm 5:5)*

Kegyelemmel teljes áldott Karácsonyt kívánok minden kedves Testvéremnek! Örülünk együtt, mert megszületett a Megváltónk!

Szeretettel:

*Kovács Gáborné
gyülekezeti tag*

KAZUÁLIS ALKALMAINK

KERESZTELESEK:

Vizer Rozi, Cserepes Bianka Judit, Németh Zsombor András, Gárdonyi Dóra Dalma, Gárdonyi István, Kovács Nóra, Kiss Boldizsár, Alacs Simon Pál, Halona Dalma

HÁZASSÁGKÖTÉSEK:

*Kazup László – Takács Judit
Jakab András Dávid – Ládi Edit Zsófi
Madaras Gergely – Tóth Edina*

TEMETÉSEK:

Nagy Sándorné Kovács Erzsébet, Mezey István János, Bósz György László, Márton Sándorné Antalik Piroska, Garadnai Lászlóné Bobás Erzsébet, Medgyesiné Szabó Éva Emese, Bényei Miklós

BÚCSÚZTATÁS:

Iglai Ferenc József, Császár József

összeállította:

*Bodáné Falucskai Ilona
beosztott lelképásztor*

Diakóniai délután gyülekezetünkben

FÉNYKÉPALBUM

Adventi esték Gyülekezetünkben

adventikoszorú workshop ifjseink részvételével

emlékistentisztelet és szeretetvendégség

Felelős szerkesztő: Almási Ferenc

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Benke László, Jobbágy Péter, Jobbágy Tamás

Megjelenik évente négy alkalommal az Egyházközség terjesztésében

Az újság ingyenes, kiadása adományokból történik